

VÍCTIMES D'ASSASSINS

Sobreviure a un crim

TEXT I FOTOS: ALBERT GONZÁLEZ

La mort arriba sempre. És un fet inqüestionable. Però hi ha morts injustes que resulten molt difícils de pair. Es pot assumir perdre un fill a mans d'un assassí? **A les comarques de Lleida es registren entre dos i tres crims cada any. Les famílies de les víctimes afronten el repte d'aprendre a conviure amb un dolor que no desapareix mai.** Però darrere de les estadístiques hi ha històries amb noms i cognoms, com el de la família Bascuñana, que va perdre la seua filla a mans d'un assassí en sèrie; els Oulhadi de Cervera, que asseguren que els autors de la mort del seu parent són els mateixos que van ser absolts pel jutge; la família Martínez del barri de Cappont, angoixada perquè la policia encara no té proves clares contra la persona que ells consideren el responsable de l'execució del seu fill; i una mare de Maials, que fa dos dècades va perdre el seu nen de set anys i que ara ha d'acceptar que l'assassí ja estigui en llibertat. Cadascú té les seues armes per calmar el dolor.

23/11/2004

Isabel Bascuñana
Vicenç Bascuñana
acarona el gos
de la seua filla
estrangulada

Estic una mica mort per dins". Així es manifesta Vicenç Bascuñana per haver perdut la seua filla Isabel, una jove universitària d'Alpicat de només 21 anys que va morir violada i estrangulada el 23 de novembre del 2004 al pàrquing de l'Illa de l'Oci de Lleida. Va ser un cas de pel·lícula que ni el millor guionista hauria pogut escriure amb una imaginació tan macabra. L'assassí, l'equatorià Gilberto Antonio Chamba Jaramillo, era conegut com *El monstruo de Machala* per haver comès vuit assassinats al seu país, tots força semblants al cas de Bascuñana. Va estar un temps empresonat a l'Equador i, al sortir, va voler canviar d'aires. Inexplicablement, l'Estat espanyol li va

concedir els permisos perquè pogués viure i treballar al país amb total impunitat. Després del seu darrer assassinat, compleix una pena de 45 anys de presó, el càstig més gran per a un assassí a Lleida, però és més que probable que sigui alliberat molt abans segons el nou Codi Penal.

Ningú dubta que el dolor que va provocar aquella mort a la família Bascuñana fos enorme. El pare va estar amb la boca desencaixada durant setmanes per l'angoixa que patia. "Em van medicar per poder-la tancar!", exclama.

Però el fet més colpidor per als Bascuñana fou, sens dubte, que la Isabel morís per culpa de la mala sort. "Li va tocar a ella, com li podia haver tocat a qualsevol altra", recorda el germà

de la víctima, que també es diu Vicenç. L'assassí Chamba treballava de vigilant nocturn en aquell pàrquing i la Isabel va ser la desafortunada que va anar a recollir el seu cotxe en el moment menys adient. "Si aquell dia hagués estat malalta o si algun amic l'hagués acompanyat al pàrquing, encara estaria viva", pensa el germà.

La família Bascuñana ha quedat totalment destrossada després del crim. "Ja no som els mateixos d'abans", diu el fill Vicenç. Però els qui més pateixen l'absència de la nena són els pares. S'enfronten al dolor amb els seus propis recursos i són conscients que hauran d'aprendre a conviure així tota la vida. La mare ho fa a la intimitat, amb els seus records i al costat de la resta

de fills. El pare s'ha abocat a les seues particulars conviccions religioses i, sobretot, al manteniment de la granja que ha construït a la partida de Butsènit. L'ha batejat amb el nom de la seua filla i pretén crear-hi un petit món indolent. Cavalls, ovelles, gossos, gallines i coloms li transmeten en vida els records d'una Isabel que ja és morta. "A ella li agradaven molt els animals", explica el pare mentre abraça la Blanqueta, una euga inquieta i plena d'energia.

La pitjor part del cas la pateixen ara. Un cop passada l'enorme reacció mediàtica que va suposar aquell crim i el posterior judici, la família Bascuñana es veu obligada ara a afrontar el silenci de la rutina. Els records de la Isabel

vénen i van cada dia per la ment dels familiars. "De vegades", explica el fill gran, "l'excusa més ridícula em serveix per reviuere el dolor de la seua absència". No aspiren a superar el dolor, sinó a aprendre a conuiuere amb ell. "Procuero no despertar el record gaire sovint per patir el menys possible", explica Vicenç. Però la veritat és que la casa dels Bascuñana és plena de fotografies d'aquella prometedora nena i la seua habitació segueix intacta. Igual que el dia que va anar a buscar el cotxe al pàrquing.

UNA MÀ AMB QUATRE DITS

Els musulmans diuen que quan es perd un membre de la família és com si faltés un dels

cinc dits de la mà. Així ho explica Mustafà Chakhchakh, oncle d'Hamid Oulhadi, que va ser assassinat a la Segarra tot just encetat l'any 2005. Un pagès el va trobar degollat en una finca de Granyanella, a uns sis quilòmetres del seu domicili de Cervera. Oulhadi, que tenia 29 anys quan va morir, havia arribat a Catalunya feia vuit anys a la recerca d'una oportunitat, però finalment hi va trobar la mort. Tres anys després d'aquell crim, la seua mare, que viu al Marroc, encara no sap com va morir. "Preferim no donar-li un disgust", confessa Chakhchakh.

L'assassinat d'Oulhadi és un altre dels crims de Lleida oficialment sense resoldre. Pocs dies després dels fets, van detindre tres veïns de